

Od roku 2000 pořádá letní open air festival na brněnském hradě Špilberk, v roce 2012 se stala pořadatelkou renomovaných festivalů Moravský podzim, Velikonoční festival duchovní hudby a Expozice nové hudby. Zaštiťuje mezinárodně proslulý dětský sbor Kantiléna, od roku 2010 se podílí na festivalu mladých hudebníků Mozartovy děti, v roce 2014 zakládá svou Orchestrální akademii.

Filharmonie Brno je dnes nejen silným hráčem na poli symfonické hudby doma i v zahraničí, ale i předním organizátorem hudební sezony druhého největšího českého města, aktivním festivalovým pořadatelem a kreativním lídrem orchestrální dramaturgie. Působí v neorenesančním Besedním domě, brněnském „Musikverein“ z dílny Theophila von Hansena z roku 1873 a těší se na nový moderní koncertní sál, který navrhuje tým architektů Tomasz Koniora a Petra Hrůši a akustika Yasuhisa Toyoty.

Jurek Dybał (1977) je generálním ředitelem a šéfdirigentem krakovské Sinfonietty (Orchestrů královského města Krakova) a dirigentem proslulých Vídeňských filharmoniků. V Evropě se často zjevuje u dirigentského pultu Filharmonie Monte Carlo, Orchestru divadla Carlo Felice v Janově, Vídeňského komorního orchestru a Konzertverein, kolínského Concerta Köln, Bavorské komorní filharmonie, Českého národního symfonického orchestru, Filharmonie Brno, varšavské Sinfonie, rozhlasových orchestrů v Polsku, Slezského komorního, vratislavského Leopoldina a orchestrů v Poznani, Krakově, Lodži, Gdaňsku a finském Kuopiu; mimo Evropu řídil Národní symfoniky v Tatarstanu. V nejbližší budoucnosti má namířeno k bonnskému Beethovenovu orchestru, k dolnorakouskému Tonkünstler Orchestru a k rozhlasovým symfonikům do Vídně.

Dybał je zakladatelem a ředitelem festivalu Krzysztofa Pendereckého, nositelem Mezinárodní ceny klasické hudby, maďarské Gramofonové ceny, ceny Pizzicato Supersonic časopisu Crescendo, dvou Fryderyků Polské fonografické akademie, dále pak Zlaté masky a Kiepuropy operní ceny za nejlepší dirigentský výkon při uvádění Pendereckého *Krále Ubu*.

Jiří Beneš

Změna programu a účinkujících vyhrazena!

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas, vypnuli mobilní telefony a během koncertu nefotografovali. Děkujeme.

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno.
Festival Špilberk 2019 finančně podpořil Jihomoravský kraj.

B | R | N | O | jihomoravský kraj

Hlavní partner
Filharmonie Brno

Spolupráce na
přípravě festivalu

Dopravu
zajišťuje

Za podporu a spolupráci děkujeme

20. ročník

Mezinárodní hudební festival Špilberk

Záštitu převzali

Pavel Rychetský, předseda Ústavního soudu ČR

Bohumil Šimek, hejtman Jihomoravského kraje

Markéta Vaňková, primátorka statutárního města Brno

Vojtěch Mencl, starosta městské části Brno-střed

22. 8. 2019, 20⁰⁰, velké nádvoří hradu Špilberk, Brno

JANOSKA ENSEMBLE

Filharmonie
Brno Philharmonic

JANOSKA ENSEMBLE SYMFONICKY

JOHANN STRAUSS jr. / arr. Janoska Ensemble

Netopýr, předehra k operetě (à la Janoska)

JOHN LENNON / PAUL McCARTNEY / arr. Janoska Ensemble

Yesterday

FRANTIŠEK JÁNOŠKA

Musette pour Fritz (Hommage à Fritz Kreisler)

CÉSAR PORTILLO de la LUZ / arr. Janoska Ensemble

Contigo en la Distancia

PABLO de SARASATE a srbská lidová / arr. Janoska Ensemble

Tarantella vs. Niška Banja

FRANTIŠEK JÁNOŠKA

Janoska Symphony Op. 1 „Dojmy z Podunají“

1. Bratislava
2. Vídeň
3. Budapešť

ROMAN JÁNOŠKA

Melodie for Melody

WOLFGANG AMADEUS MOZART / FRANTIŠEK JÁNOŠKA

Rumba pro Amadea

Janoska Ensemble:

Ondrej Jánoška, Roman Jánoška housle / violín

Julius Darvas kontrabas / double bass

František Jánoška klavír / piano, Arpád Jánoška zpěv / voice

Filharmonie Brno

dirigent / conductor Jurek Dybał

Vážení festivaloví posluchači, přijměte prosím omluvu za změnu v pořadu koncertu, k níž se účinkující rozhodli v poslední chvíli. Děkujeme.

V rodu Jánoškových, v němž již po několik generací působí vynikající hudebníci, získali vyšší a vysoké hudební vzdělání příslušníci dnešní dospělé generace: **František** mohl po absolvování bratislavské konzervatoře studovat – s pověstí geniálního dítěte – klavír a kompozici ve Vídni, **Ondra** získal místo houslisty u Vídeňských filharmoniků a je to on, kdo v současném rodinném souboru udržuje především klasický směr, kdežto **Roman** naopak se svými houslemi rád a mimořádně zajímavě improvizuje. Bratry občas doplňuje nejstarší **Arpád** svým nosným basem, zejména však švagr-kontrabasista **Julius Darvas**; právě on tvoří s trojicí bratrů Jánoškových zvukově i výrazově nezaměnitelné kvarteto. To platí už od roku 2013 – právě tehdy nově vzniklý **Janoska Ensemble** prorazil na světová pódia a získával na nich rozhodující uznání odborníků

i běžných posluchačů. Zrodil se *Jánoška styl*, slovy těžko popsatelná směsice klasického repertoáru oživeného typickými lidovými prvky, jež mají tito muzikanti snad již po celé generace nesmazatelně zapsány v *krvi*, či moderněji řečeno v *genech*.

Předehra k Netopýru, daleko nejznámější z operet **Johanna Strausse syna** (1825–1899), je sestavena klasickým způsobem z nejpůsobivějších melodií díla, a to tak, aby uplatnila brilanci hrajícího orchestru.

Yesterday, píseň o včerejšku, vytvořili (1965) dva z legendárních **Beatles**, a to **John Lennon** a **Paul McCartney**, dojista ještě netušíce, že se stane jednou z *melodií století*.

Houslový virtuos **Fritz** (Friedrich) **Kreisler** (1875–1962) čerpal pro své brilantní skladby nenapodobitelnou hudební atmosféru Vídne, která byla v jeho letech pořád ještě *hlavním hudebním městem světa*. Vzhledem k četným inspiracím, jež jeho odkaz přináší houslovému umění Jánoškovců, posloucháme Františkovu **Musette pour Fritz** jako výraz vděčnosti a obdivu.

Kubánský natěrač domovních fasád a kytarista **César Portillo de la Luz** (1922–2013) se stal autorem řady písní, jež prosluly spojením charakteristické kubánské muzikality s překvapující textovou poezií. Písnička **Contigo en la Distancia** (S tebou na dálku) je o zhmotnění milostné představy hudbou.

Brilantní houslová tarantella **Pabla de Sarasate** (1844–1908) připomněla **Františkovi** lidový tanec ze srbské vesnice Niška Banja; vzdor jisté zeměpisné vzdálenosti a odlišnému původu jde v obou případech o projev temperamentu, jímž žije evropský jih. Výsledek se jmenuje **Tarantella vs. Niška Banja**.

Rodinný repertoár Jánoškovců obohatil **František** (1986) navíc svou symfonii **Dojmy z Podunají**; o této trívětě skladbě sám uvádí, že vznikla na lodi během inspirující plavby po Dunaji. První věta je věnována rodné Bratislavě, druhá Vídni, městu, v němž František nyní se svou ženou a dětmi žije, a třetí Budapešti, jež představuje na Dunaji (ostatně i v evropských dějinách) nepřehlédnutelnou dominantu. Lze očekávat, že nezapomenutelným zážitkem se stane také letošní provedení symfonie v prostorách historického hradu Špilberk, který vlastně též patří do povodí Dunaje.

Roman Jánoška (1989), jenž mezi Jánoškovci vyniká především jako houslový improvizátor, je původcem melodie, kterou z jeho houslového snění zachytil a zpracoval bratr František prostě jako **Melodii pro melodii**. Vídne, a to mozartovské, se dotýká také závěrečné číslo pořadu **Rumba for Amadeus**: jde o inspiraci hudbou Mozartova *Klavírního koncertu č. 20* (1785) říznutou představou kubánské rumbly; vzpomeňme, že si vídeňský mistr občas neodpustil okořenit svou hudbu *janičářskými* akcenty – evropská metropole Vídeň bývala dlouhý čas ohrožována těsným sousedstvím (a někdy i útokem) tureckých Osmanů.

Kořeny brněnské filharmonie sahají do sedmdesátých let 19. století, kdy v Brně mladý Leoš Janáček usiloval o vznik českého symfonického orchestru. Dílo slavného skladatele 20. století je ostatně nejvýznamnější programovou položkou tělesa, které je považováno dodnes za jeho autentického interpreta.

Dnešní **Filharmonie Brno** vznikla v roce 1956 sloučením rozhlasového a krajského orchestru a od té doby patří svou velikostí i významem k české orchestrální špičce. Na svých turné provedla na tisíc koncertů v Evropě, ve Spojených státech, v Latinské Americe, na Dálném i na Blízkém východě. Je pravidelným hostem světových i českých festivalů, kde často spojuje umělecké síly s vynikajícím Českým filharmonickým sborem Brno. Pravidelně natáčí pro Český rozhlas a Českou televizi a pro řadu nahrávacích firem (Supraphon, Sony Music, IMG Records, BMG, Channel 4). Dynamicky také rozvíjí zakázkové nahrávání pro globální klientelu v rámci Czech Orchestra Recordings.

Dějiny orchestru prošla řada českých a světových dirigentských osobností jako Břetislav Bakala, František Jilek, Petr Altrichter, Jiří Bělohávek, Sir Charles Mackerras, Jakub Hrůša nebo Tomáš Netopil. Od sezony 2018/2019 je šéfdirigentem a uměleckým ředitelem Filharmonie Brno Dennis Russell Davies.

V současné době nabízí filharmonie kolem stovky koncertů ročně, kromě cyklů orchestrálních spolupracuje také s rezidenčními tělesy – Czech Ensemble Baroque, Brno Contemporary Orchestra a Český filharmonický sbor Brno.